

COMMEMORACIÓ SETGE DE CAMBRILS

Cambrils, 12 de desembre de 2004

Fa 364 anys, Cambrils va viure un dels episodis més dolorosos de la història de Catalunya.

Els fets, coneguts per tots els avui aquí presents, encara ressonen en l'ànima del poble català. Ressonen en l'ànima, però i a l'escola, per exemple, ressonen prou? La nostra memòria històrica encara és una assignatura pendent.

Una heroica resistència, una obligada capitulació, unes funestes conseqüències... La de Cambrils, en certs aspectes, és una història similar a la que després tingué lloc el 1714, o més properament, a la Guerra Civil.

Se'n diferencia per la traïció dels vencedors que varen aniquilar centenars d'indefenses persones després de la rendició; però té en comú la defensa d'uns valors, l'heroïtat d'un poble i, sobretot, saber-se refer, mantenir sempre encesa l'espurna de la nostra identitat.

En els seus segles d'història, Catalunya ha viscut moments molt durs, molt difícils, de persecució, de derrota, de setge físic, cultural i d'identitat, però un i altre cop ens hem refet.

Sovint expliquem, justificadament, que som un poble solidari, dialogant, on es respecta el lliure pensament. Però crec que, mirant la història, també podem dir que som un poble tossut, diguem perseverant, que no té connotacions negatives, ja que sempre ens sobreposem als mals moments i tornem a reivindicar la nostra

existència, la nostra autonomia, fent realitat aquella frase d'Àngel Guimerà: "EN LA VIDA DELS POBLES, QUI VOL VIURE TÉ RAÓ DE VIURE".

Per això celebrem amb orgull dates que corresponen a puntuals derrotes, perquè en el decurs de la història ens permeten recordar que hem seguit tirant endavant, que la força de les armes no ha pogut doblegar la nostra voluntat de ser el que som. Són dates per honrar els caiguts, però, sobretot, per recordar d'on venim, per enfocar millor el nostre futur.

Ara fa uns dies es va debatre al Congrés de Diputats la necessitat de modificar els articles 2 i 8 de la Constitució en tant que si algun dia Catalunya, lliurement i democràtica demanés la independència, l'exèrcit espanyol no aparegués per a garantir "la indissoluble" unitat d'Espanya, forçada i violenta, com la nostra història malauradament ens recorda.

La proposta va ser rebatuda pel Ministre de Defensa, que després continuà fent declaracions públiques allí on anava assenyalant la vigència dels articles de la Constitució Espanyola a què es feia referència.

M'agradaria fer dues reflexions al respecte.

En primer lloc, malament anem si al segle XXI cal invocar les armes per a defensar la unitat de l'Estat.

Ja ho digué al segle passat Pi i Margall, a Madrid, per això el cito en castellà: "EL VERDADERO LAZO JURÍDICO DE LAS NACIONES ESTÁ EN EL PACTO. (...) CONTRA LA FUERZA HAY SIEMPRE LA FUERZA, Y SOBRE LA FUERZA ESTÁ SIEMPRE LA SOBERANÍA DE TODO SER HUMANO.

TEMER QUE POR EL PACTO SE DISGREGUEN EN ESPAÑA LAS PROVINCIAS ES, POR FIN, ABRIGAR LA IDEA DE QUE PERMANECEN UNIDAS POR EL SOLO VÍNCULO DE LA FUERZA. ¿NO LO ESTÁN POR OTROS LAZOS?”

És a dir, de veritat els catalans, els espanyols, volem formar part d'un mateix Estat sota l'amenaça de la violència?

La pervivència dels articles 2 i 8 de la Constitució Espanyola, en aquest sentit, tal com estan redactats, sembla difícil d'entendre en els temps que vivim, i no sembla lligar gaire amb les llibertats ni amb els valors democràtics.

I això em porta a una segona reflexió. Per què tanta por a fer modificacions a la Constitució? Per què tanta por a fer determinats canvis institucionals?

Els estats, les institucions, les lleis, els governs, tenen legitimitat quan fan servei al poble, a les persones, quan són instruments per al benestar comú; no són pas creacions divines, no són ens independents de la voluntat comuna, sinó que en són els dipositaris.

Ara, al Parlament de Catalunya, una ponència de diputades i diputats està treballant en l'elaboració d'un Nou Estatut, que després ha de ser ratificat per les Corts de l'Estat. Un nou Estatut que ha de redefinir la relació de Catalunya amb la UE, amb el regne d'Espanya i també amb si mateixa, portes endins.

Ho he dit molts cops, i avui ho repetiré: Aquest ha de ser un text que ha de conjugar l'ambició i el consens, no podem renunciar de sortida ni a l'una ni a l'altre. És temps de ser valents i decidir junts les eines que tindrà Catalunya els propers anys per a donar resposta als reptes i problemes que se'ns plantegin.

De la mateixa manera que en l'actual Estatut d'Autonomia els molts canvis que han tingut lloc al nostre entorn, a la nostra societat, al llarg d'aquests darrers 25 anys, han fet que en alguns aspectes el text sigui ara arcaic, no hem de tenir por de contradir el que pugui dir o el que deixi de dir la Constitució Espanyola, si es tracta d'aspectes que la realitat ja ha superat.

Els nous corrents migratoris, la construcció de la UE, la globalització i els seus efectes, han dibuixat una nova realitat a la qual cal adaptar lleis i institucions, i cal fer-ho sense por, però sempre en pau i diàleg, permetent la lliure expressió de pensament, acceptant la voluntat de les persones i els pobles.

D'això va la democràcia.

La celebració del setge de Cambrils és doncs un símbol de les reivindicacions del nostre poble enfront les imposicions.

Volem **escollir el nostre futur, sigui quin sigui, però escollir-lo lliurement i en pau.**

L'experiència de Cambrils, en aquest sentit, ens ha de fer pensar, ens ensenya un parell de coses. Per una part, que ens cal l'esperit d'aquells que van defensar la fortalesa, gent de Cambrils i de les seves rodalies. Però també, que ens cal estar units, que si volem fer front a les imposicions, no ens en sortirem si ens tanquem en interessos particulars. Només junts podrem vèncer.

Cambrils va esperar en va el suport de Tarragona o de Barcelona.

Els temps afortunadament han canviat, i ara la lluita és a través de lleis, paraules, negociacions, expressions de voluntat popular. Els aparells estatals són en aquest sentit els grans exèrcits de fa 364 anys.

Toca per tant unir forces, aplegar tot el país entorn les demandes d'un poble que vol viure millor i més lliure.

Pensant més en clau de futur que de passat ha arribat l'hora de dir que no volem més herois vençuts, volem la llibertat i el benestar de tots.

De ben segur, Cambrils, més que cap altra població, serà conscient d'aquest repte, de la necessitat de fer front comú en temes com el finançament o el nou Estatut, perquè ens hi va part del benestar i la llibertat futures del poble de Catalunya.

Visca Cambrils!

Visca Catalunya!